

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland
Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. mevrouw Schultz van Haegen
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG
Nederland

DATUM	1 februari 2017
ONZE REFERENTIE	PU AM 17-059
BEHANDELD DOOR	Miriam Engelen
TELEFOON DIRECT	026 373 11 87
E-MAIL	Miriam.Engelen@tennet.eu

BETREFT consultatie Omgevingswet AMvB's reactie TenneT

Geachte mevrouw Schulz van Haegen,

Aanleiding

Het kabinet heeft kenbaar gemaakt dat ze wil komen tot bundeling en vereenvoudiging van het omgevingsrecht. Hiertoe is de Omgevingswet opgesteld die inmiddels door de Tweede en Eerste Kamer is vastgesteld. Deze wet, die naar verwachting medio 2019 in werking zal treden, gaat een groot aantal wetten vervangen die de ontwikkeling en het beheer van de fysieke leefomgeving reguleren.

Met ingang van 5 januari tot en met 3 februari 2017 is het wetsvoorstel Invoeringswet behorend bij de Omgevingswet ter consultatie voorgelegd, met als doel om belangstellenden de gelegenheid te bieden een reactie te geven op het wetsvoorstel.

Namens de gezamenlijke elektriciteits- en gasnetbeheerders heeft de vereniging Netbeheer Nederland als belangenbehartiger van de landelijke en regionale elektriciteit- en gasnetbeheerders ook een reactie ingediend, maar TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) wil daarnaast tevens op eigen titel gebruik maken van de gelegenheid om haar zienswijze te geven op het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet.

De rol van TenneT

TenneT is de beheerder van het Nederlandse hoogspanningsnet en is verantwoordelijk voor het aansluiten van elektriciteitsproducenten op dit net. Daarnaast verzorgt TenneT het transport van elektriciteit over het hoogspanningsnet. TenneT is wettelijk verplicht elke partij aan te sluiten op het elektriciteitsnet, van kolencentrale en windmolenpark tot de warmtekrachtkoppeling van een individuele tuinder. Tevens heeft TenneT tot taak de balans tussen vraag naar en aanbod van elektriciteit te handhaven en het garanderen van de leveringszekerheid. Andere taken zijn het importeren en exporteren van elektriciteit en het in stand houden van het systeem van programmaverantwoordelijkheid.

Elektriciteitsnetwerken zijn op grond van de Elektriciteitswet onderworpen aan regulering. Dit betekent dat door de toezichthouder ACM voor het gebruik van deze netwerken tarieven worden vastgesteld. Bij het vaststellen van de hoogte van deze tarieven wordt rekening gehouden met een redelijk rendement op de investeringen van netbeheerders in hun netwerken, waarbij door de ACM wordt uitgegaan van slechts een beperkt investeringsrisico voor netbeheerders. Voor een stabiel investeringsklimaat in energienetwerken is het daarom noodzakelijk dat de Invoeringswet Omgevingswet geen extra risico's voor TenneT als netbeheerder introduceert. TenneT heeft met dat aspect het consultatiedocument bestudeerd en komt daarbij tot het volgende.

- In de Invoeringswet Omgevingswet worden een heleboel aspecten geregeld. Zo wordt onder andere de reeds door de Tweede en Eerste Kamer vastgestelde Omgevingswet op een flink aantal punten gewijzigd en aangevuld. Daarnaast is nog aan aantal Aanvullingswetten in de maak die gaan over natuur, geluid, bodem en grondeigendom, waarop het nu ter inzage liggende wetsvoorstel niet ziet. Tevens zal voor de vier Algemene Maatregelen van Bestuur die afgelopen zomer voor consultatie ter inzage hebben gelegen een apart overgangsrecht komen dat, naast nog een aantal andere aspecten, zal worden opgenomen in het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Hoewel TenneT waardering heeft voor de inzet van uw ministerie en andere betrokken ministeries betreffende dit omvangrijke en complexe wetgevingstraject, maken wij ons ook zorgen. Deze zorgen komen vooral voort uit het feit dat de nieuwe wetgeving nog niet compleet is, waardoor het onmogelijk is om te beoordelen of de wettelijke taken waarvoor TenneT verantwoordelijk is, onder de nieuwe regelgeving nog steeds goed kunnen worden uitgevoerd.
- In paragraaf 2.2 (Aanpassingen van de Omgevingswet) van de Memorie van Toelichting behorende bij de Invoeringswet is paragraaf 2.2.1.6 (Regeling voor vergunningsvrij bouwen) opgenomen. Naar aanleiding daarvan maakt TenneT zich zorgen over de vraag of het systeem beheersbaar en uitvoerbaar blijft. In paragraaf 2.2.1.6 van de Memorie van Toelichting is namelijk bepaald dat "Gemeenten in de nieuwe opzet meer ruimte krijgen om zelf te bepalen wanneer er wel of geen vergunning nodig is voor bouwwerken en welke beoordelingsregels er gelden voor een aanvraag om vergunning. Gemeenten kunnen hier zelf per locatie afgewogen keuzen maken." De kenbaarheid van geldende regels is voor TenneT als landelijk netbeheerder van belang. TenneT opereert als landelijk netbeheerder op grote schaal. Indien elke gemeente zelf per locatie afgewogen keuzen maakt, betekent dit dat TenneT, nog meer dan nu, op de hoogte moet blijven van de verschillende regelingen per gemeenten. Maar naast kenbaarheid is het voor onze energie-infrastructuurprojecten, die vaak gemeentegrens overschrijdend zijn, van groot belang dat de regels van buurgemeenten op elkaar aansluiten. In dat kader vraagt TenneT in het bijzonder aandacht voor vroegtijdige betrokkenheid van netbeheerders bij omgevingsvisies en -plannen. Er is echter noch in de Omgevingswet (AMvB's) noch in de Invoeringswet Omgevingswet vastgelegd welke partijen gemeenten moeten betrekken bij de totstandkoming van de omgevingsvisies en -plannen. Dit baart TenneT zorgen.

- Daarnaast zijn momenteel technische normen opgenomen in het Bouwbesluit 2012, maar onder het stelsel van de Omgevingswet verdwijnt die generieke regeling. Gemeenten kunnen dergelijke eisen zelf in het Omgevingsplan stellen, is de gedachte. Ook dat baart TenneT zorgen, immers is elektrische infrastructuur altijd gemeentegrens overstijgend. Gevolg kan zijn dat onze bovengrondse hoogspanningsverbindingen in de ene gemeente er anders uitzien dan in de naburige gemeente. Het is de vraag of dat landschappelijk wenselijk is.
- In paragraaf 4.2.3 van de Memorie van Toelichting behorende bij de Invoeringswet is aangegeven dat is gekozen voor beroep in één instantie voor de vaststelling van een projectbesluit. Daarmee is echter niet helder of dat ook voor de gecoördineerde besluiten geldt. Die helderheid wordt deels wel geboden door artikel 2 van bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht, waarin is bepaald dat tegen besluiten ter uitvoering van een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 beroep in één instantie geldt. Wat echter niet helder is, is de vraag wat precies wordt bedoeld met "besluiten ter uitvoering van een projectbesluit." Zijn dat alleen de besluiten die gelijktijdig met het projectbesluit worden gecoördineerd of worden hier ook de uitvoeringsbesluiten mee bedoeld zonder dat sprake is van een projectbesluit? Daarmee bedoelen we de uitvoeringsbesluiten in een tweede of zelf derde mandje. Tevens is onduidelijk of ook bij de gedoogbeschikkingen¹ als bedoeld in hoofdstuk 10 van de Omgevingswet en benodigd voor de uitvoering van een projectbesluit sprake is van één beroepsinstantie, zoals dat nu het geval is bij de Inpassingsbesluiten.
- In de eerste alinea van de paragrafen 5.2.5 en 5.2.7 van de Memorie van Toelichting behorende bij de Invoeringswet staat vermeld dat het oude recht blijft gelden voor beschikkingen "die in procedure zijn gebracht." Dat is echter vaag omschreven en de vraag die TenneT dan ook heeft is of daarmee wordt bedoeld dat een aanvraag moet zijn ingediend, zoals beschreven in paragraaf 5.2.6 van de Memorie van Toelichting behorende bij de Invoeringswet.
Als deze vraag met ja wordt beantwoord, blijft over de vraag of aan een projectbesluit een aanvraag ten grondslag ligt, gelet op de nieuwe inhoud van artikel 20a van de Elektriciteitswet, waarin namelijk het volgende is bepaald:

"De beheerder van het net, bedoeld in het eerste lid, meldt een voornemen tot een uitbreiding van een net waarop het eerste lid van toepassing is zo spoedig mogelijk schriftelijk aan Onze Minister. Bij ministeriële regeling kan voor het doen van de melding en de daarbij te verstrekken gegevens een formulier worden vastgesteld."

- Hetgeen in de Memorie van Toelichting behorende bij de Invoeringswet op pagina 299 wordt vermeld over artikel 11.18 Omgevingswet is helder. Daarin is namelijk de eerbiedigende werking weergegeven. De zin die vragen oproept is de volgende: "voor zaken die nog niet tot een verzoekschrift hebben geleid, maar waarvoor wel een gedoogbeschikking is afgegeven, is het niet bezwaarlijk de nieuwe rechtsbeschermingsprocedure te volgen. Daarvoor wordt dus geen

¹ Nu nog op basis van de Belemmeringenwet Privaatrecht

overgangsrecht geregeld." Naar de mening van TenneT dient hier te worden geschreven "...maar waarvoor wel een gedoogbeschikking nodig is,....". Graag hebben we hierover opheldering.

Kennelijke verschrijvingen

In de Memorie van Toelichting behorende bij de Invoeringswet staat in de vijfde alinea van paragraaf 2.1.1.3 "De lijn dat afdeling 15.1 voor gaat op afdeling 15.1". Waarschijnlijk moet hier staan: "De lijn dat afdeling 15.2 voor gaat op afdeling 15.1..."

In de Memorie van Toelichting behorende bij de Invoeringswet staat in de vierde alinea op pagina 23 "dat zou een verkoper van een pand (bovenmatig) kunnen benadelen". Waarschijnlijk moet hier staan: " dat zou een koper van een pand (bovenmatig) kunnen benadelen."

Tot slot

TenneT is uiteraard graag bereid om haar reactie desgewenst nader toe te lichten. Waar mogelijk wil TenneT graag concreet meedenken in het vervolgtraject van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, over het al lopende implementatietraject van de Omgevingswet.

Hoogachtend,
TenneT TSO B.V.

Marc de Zwaan
Senior Manager Asset Management